

PTL08.009 – Buitenland Promotie 2016

Deliverable 5C: Quick scan spin-off effecten Europese distributiecentra in Nederland

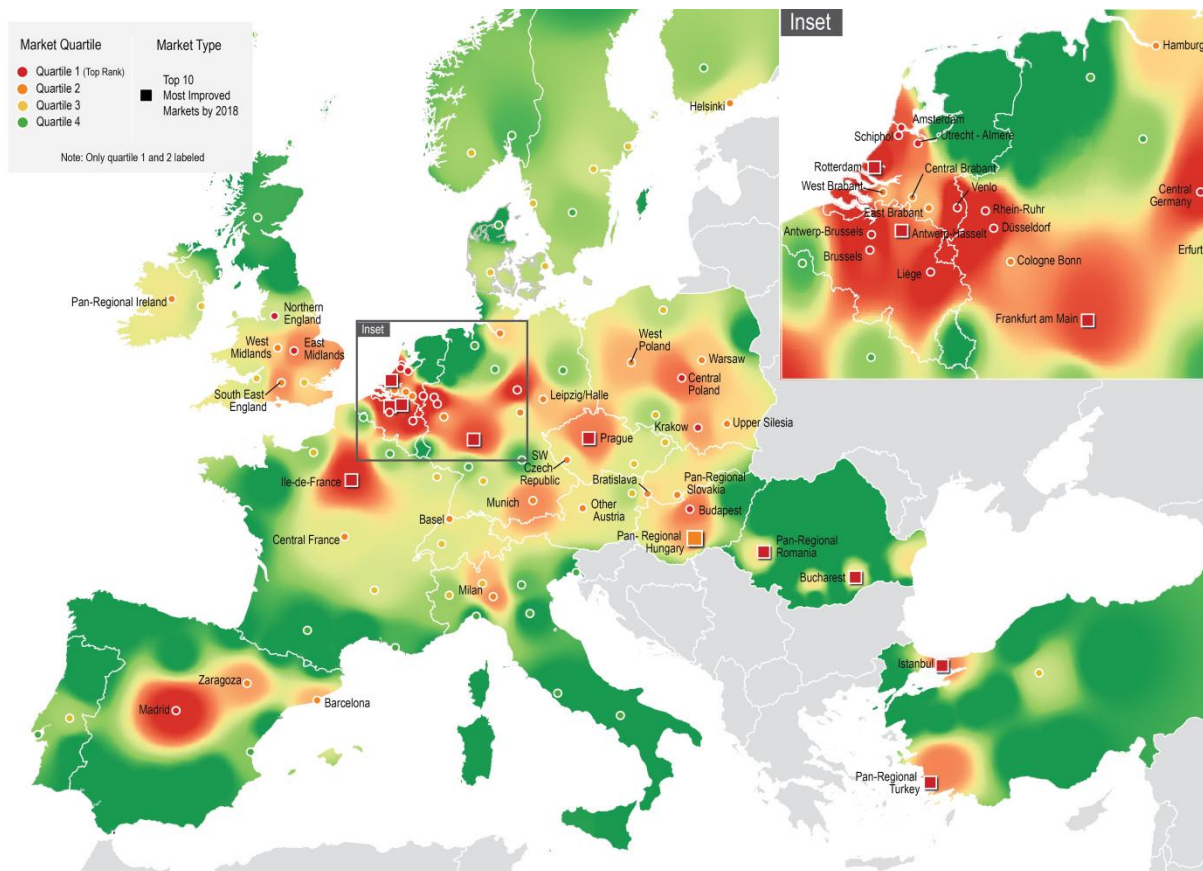
**Kees Verweij
Bas Lips
Maud Schoute**

Buck Consultants International
Postbus 1456
6501 BL Nijmegen
Telnr : 024 379 0222
Mobiel : 06 511 00 950
E-mail : kees.verweij@bciglobal.com

Nijmegen, 31 maart 2017

1 Aanleiding en doel quick scan

- Vanuit zijn positie als Gateway to Europe is Nederland een populaire locatie voor de vestiging van Europese distributiecentra. Uit onderzoek van Prologis blijkt dat Nederland de afgelopen 20 jaar een hot spot voor vestiging van EDC's is geweest.

Bron:
Prologis
2015

- 1 Aanleiding en doel quick scan**
- 2 Ontwikkelingen vestiging EDC's**
- 3 Soorten spin-offs en vestigers**
- 4 Werkgelegenheid eigen verladers**
- 5 Werkgelegenheid single-user bij een logistieke dienstverlener**
- 6 Werkgelegenheid multi-user bij een logistieke dienstverlener**
- 7 Overzicht resultaten quick scan**

Economische waarde van EDC's

- De afgelopen 30 jaar hebben meer dan 1.000 Amerikaanse, Aziatische en Europese verladers hun Europese distributie operaties in Nederland gevestigd.
- De meeste van deze operaties zijn uitbesteed aan logistieke dienstverleners in Nederland, maar ruim een kwart van de verladers hebben hun eigen EDC .

EDC Michael Kors (USA), Venlo

EDC Ricoh (Japan), Bergen op Zoom

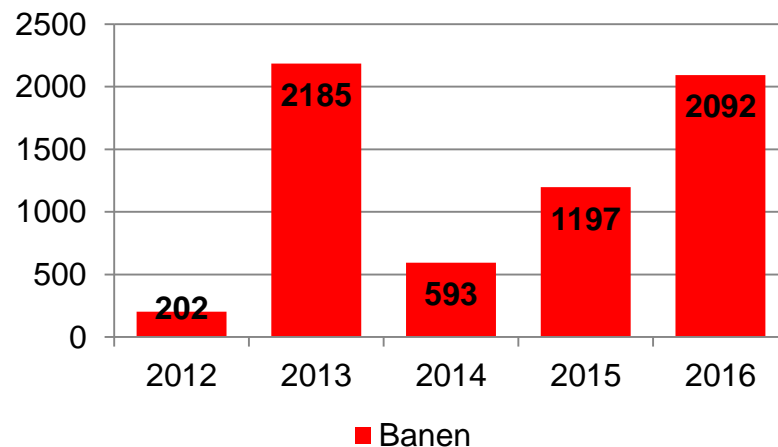
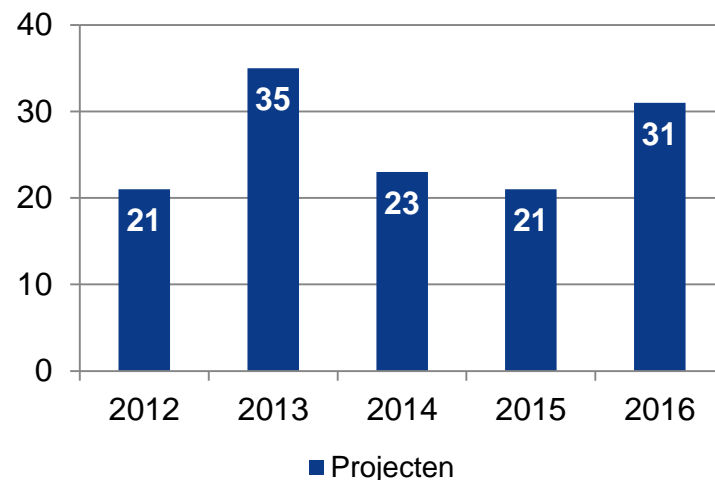

EDC Helly Hansen (Noo), Echt

- De vestiging van EDC's levert economische waarde voor Nederland op, door creatie van werkgelegenheid, aanvullende investeringen (o.a. uitbreiding m2, meer VAL/VAS, marketing, shared services, productie), clustervorming in een regio, omzet voor toeleveranciers (uitzendbureaus, material handling)
- Doel quick scan: **in kaart brengen van economische waarde EDC's en hun spin-offs via een aantal business cases.** Dit geeft een overzicht van groei EDC activiteiten in NL, met de focus op werkgelegenheid.

2 Ontwikkeling vestiging EDC's

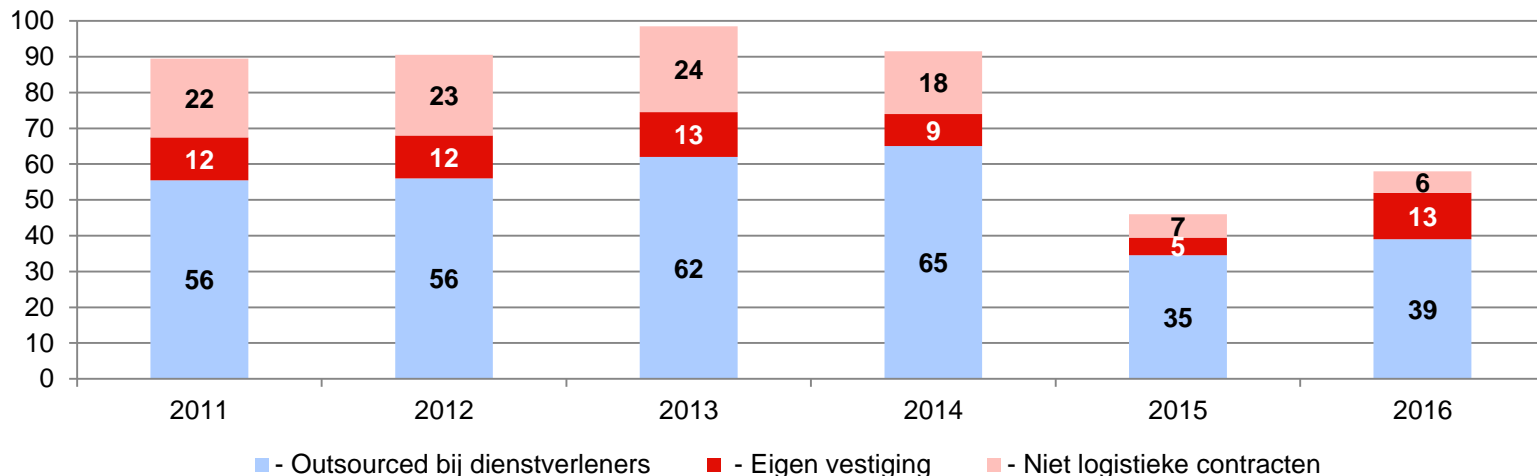
- NFIA brengt elk in kaart hoeveel buitenlandse partijen een eigen distributiecentrum in Nederland vestigen.
- Per jaar is dit variërend. In de periode 2012-2016 was er een piek met 35 projecten en 2.185 nieuwe banen in 2013, terwijl in de andere jaren vooral het aantal gecreëerde banen lager lag. De fluctuatie per jaar is relatief groot, met een opgaande lijn in 2016.
- Dit zijn echter niet alle distributie operaties die in Nederland gevestigd worden. De kleinere EDC operaties met < 5 werknemers worden niet in deze aantallen meegenomen. Daarnaast worden alleen de grotere uitbestede DC operaties meegenomen (kleinere zijn niet altijd bekend). Tenslotte bevatten deze cijfers niet altijd de EDC's die als onderdeel van andere activiteiten (bijv. hoofdkantoor) zich in Nederland vestigen. De aantallen zijn dus een lichte onderschatting

EDC's: eigen vs. uitbesteed

- NDL werkt samen met NFIA om distributie operaties van internationale partijen naar Nederland te halen. Zij zijn betrokken bij een deel van de nieuwe vestigingen, deze nieuwe vestigingen betreffen zowel eigen als uitbesteede distributie operaties. Uit de cijfers van NDL blijkt dat er per jaar 3 tot 5 maal zoveel EDC-operaties belanden bij dienstverleners dan dat buitenlandse verladers zelf een EDC opzetten.
- De NDL resultaten kennen sinds 2015 een dip door een vermindering van de personele bezetting voor acquisitie inspanningen.
- Conclusie uit cijfers NFIA/NDL: het aantal EDC-vestigings is per jaar variabel, maar loopt in 2016 weer op. Qua aantal/banen kan dit een forse impuls voor NL economie zijn.

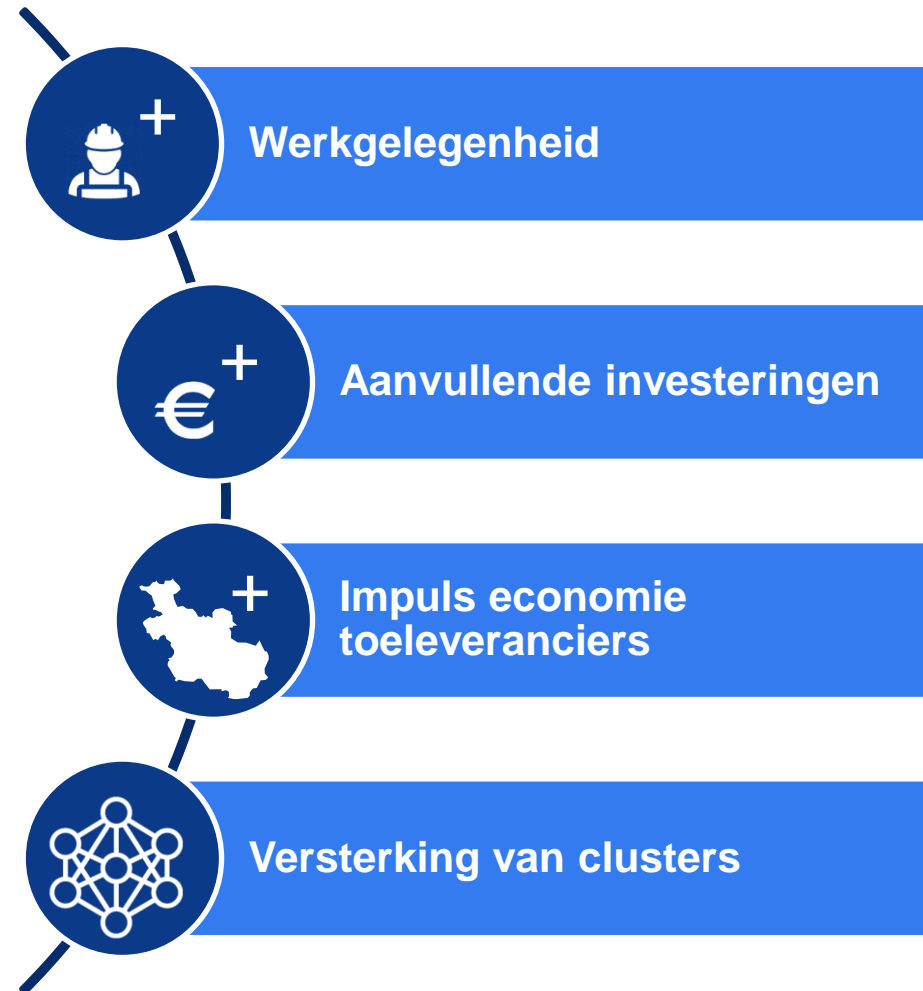
Aantal nieuwe logistieke landingen/contracten in Nederland
Logistieke landingen/contracten van buitenlandse verladers, registratie door NDL Bron: NDL 2010-2016

3 Soorten spin-offs en vestigers

- Buitenlandse investeringen hebben (positief) effect op Nederlandse economie, zo ook investeringen in distributie activiteiten. Uit eerdere studies blijkt dat er vier soorten spin-offs zijn. In deze quick scan ligt de nadruk op de eerste twee vormen van spin-offs.
- 1. **Werkgelegenheid:** Nieuwe distributie activiteiten zorgen voor nieuwe banen. Direct in het distributiecentrum, indirect elders in logistieke keten.
- 2. **Aanvullende investeringen:** Een Europees distributiecentrum is vaak een eerste stap van buitenlandse producenten om positie op Europese markt te veroveren. Er is kans op vervolginvesteringen, in uitbreiding van distributie, maar ook in andere economische activiteiten. Denk aan Value Added Logistics (VAL) en Services (VAS), maar ook aan assemblage, productie, service centra of hoofdkantoor.
- 3. **Economische impuls bij toeleveranciers:** Met de groei van logistieke activiteit neemt ook de vraag naar andere producten en diensten bij toeleveranciers toe, dit betekent een impuls voor de regionale economie.
- 4. **Versterken van regionale clusters:** Deze effecten samen versterken regionale logistieke clusters. Deze clusters worden ook wel hot spots genoemd. Dit heeft weer een positief effect op de concurrentiekracht van de Nederlandse logistieke sector als geheel.

Spin-offs buitenlandse investeringen in distributie:

Soorten vestigers

- Er zijn drie soorten vestigers.
- 1. **Eigen verladers:** Er zijn producenten die zelf een eigen distributie centrum in Europa opzetten. Bedrijven die dit doen zijn vooral grote producenten die het volume hebben hun eigen keten effectief te managen.
- 2. **Uitbesteden aan een logistieke dienstverlener :** Andere producenten kiezen ervoor de Europese logistieke operatie uit te besteden aan een logistieke dienstverlener. Dat kan op twee manieren:
 - **Single-user:** De producent selecteert een logistieke dienstverlener die een logistieke operatie opzet die volledig is toegespitst op deze producent. De logistieke dienstverlener levert een maatwerkoplossing, dit gaat meestal gepaard met de bouw van een nieuw DC.
 - **Multi-user:** De producent brengt zijn logistieke operatie onder in een bestaand DC van een logistieke dienstverlener, waarin verschillende gebruikers gefacilieerd worden. Dit wordt vooral gedaan wanneer sprake is van wat kleine volumes en/of de klant Europa niet goed kent.

Eigen operatie

Single-user

Multi-user

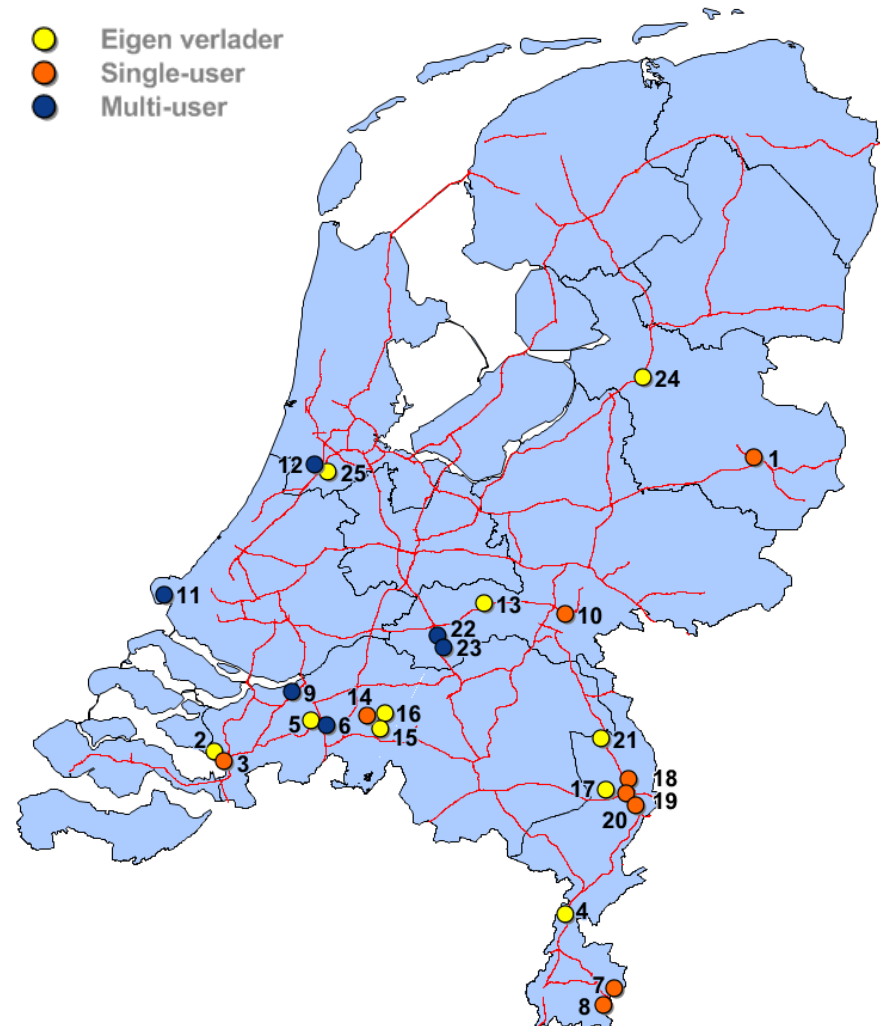

Werkgelegenheid EDCs: spreiding

- De volgende 25 EDC's in 3 categorieën zijn in de quick scan meegenomen.

Nieuwe vestiger (Log. Dienstverlener)	Categorie
1 Timberland (Bleckmann)	Single-user
2 Forever 21	Eigen verlader
3 Ricoh (DHL)	Single-user
4 Helly Hansen	Eigen verlader
5 Samsung	Eigen verlader
6 Ssanyong (Pantos)	Multi-user
7 Abbott (Tielbeke Logistics)	Single-user
8 Medtronic (CEVA Logistics)	Single-user
9 Fender (DSV)	Multi-user
10 Heinz (Nabuurs)	Multi-user
11 Meerdere verladers (Pantos)	Multi-user
12 Meerdere verladers (Pantos)	Multi-user
13 Hennes & Mauritz	Eigen verlader
14 Hennes & Mauritz (XPO)	Single-user
15 Samsung	Eigen verlader
16 Tesla	Eigen verlader
17 Stryker	Eigen verlader
18 Michael Kors (Bleckmann)	Single-user
19 Nutricia (DSV)	Single-user
20 Shoes for Crews (Geodis)	Multi-user
21 Herbalife	Eigen verlader
22 Meerdere verladers (Hitachi TS)	Multi-user
23 Meerdere verladers (Hitachi TS)	Multi-user
24 Scania Logistics	Eigen verlader
25 Valeant (vroeger Bausch & Lomb)	Eigen verlader

4 Werkgelegenheid eigen verladers

	Eigen verlader met EDC	Categorie
2	Forever 21	Eigen verlader
4	Helly Hansen	Eigen verlader
5	Samsung	Eigen verlader
13	Hennes & Mauritz	Eigen verlader
15	Samsung	Eigen verlader
16	Tesla	Eigen verlader
17	Stryker	Eigen verlader
21	Herbalife	Eigen verlader
24	Scania Logistics	Eigen verlader
25	Valeant (vroeger Bausch & Lomb)	Eigen verlader

2. Forever 21, Bergen op Zoom

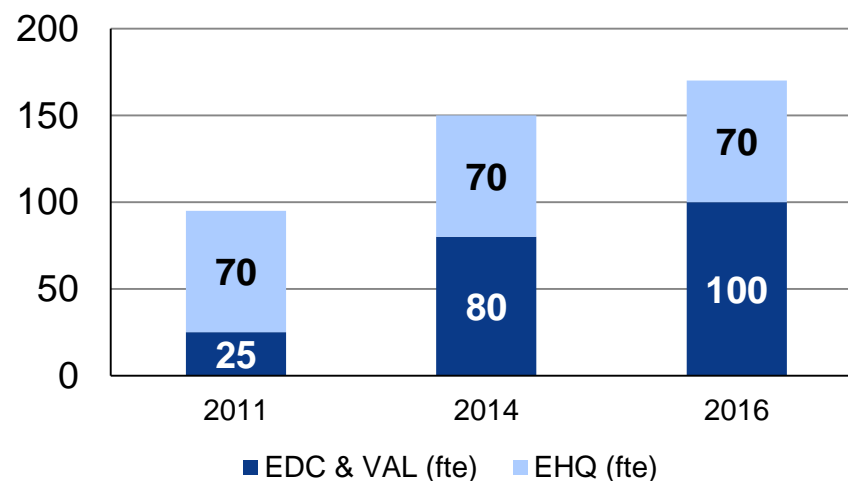
Tijdslijn investeringen

- 2011 **Services.** Forever 21 opent EHQ in Breda. Dit levert 70 arbeidsplaatsen op.
- Logistiek & VAL.** Vrijwel gelijktijdig besluit Forever 21 te investeren in een EDC in Bergen op Zoom met een oppervlakte van 10.000 m². Hierbij is ook ruimte voor VAL-activiteiten inbegrepen, het gaat o.a. om: labelen, herverpakken, prijzen en verzendklaar maken van bestellingen. In 2011 werken heeft Forever 21 voor het EDC 25 medewerkers in dienst.
- 2014 **Logistiek & VAL.** Met de bouw van een nieuwe hal van 20.000 m², breidt Forever 21 de logistieke activiteiten in Bergen op Zoom uit. Daarmee komt de magazijnruimte van Forever 21 in Bergen op Zoom op 30.000m². Bij Forever 21 zijn in 2014 ongeveer 80 mensen werkzaam in het EDC.
- 2016 Het bedrijf heeft voor uitbreiding van nog eens 15.000 m² in 2016 gerealiseerd, hiermee is het EDC nu 45.000 m², en het aantal werknemer sin het EDC gestegen tot boven de 100.

Forever 21 in Nederland:

- Forever 21 geldt wereldwijd als één van de snelst groeiende retailers. De Amerikaanse modeketen betrad in 2010 voor het eerst de Europese markt. Sindsdien groeit het bedrijf in recordtempo door.
- Met de groei van het aantal winkels in Europa, groeit ook de omvang van het EDC, en daarmee het personeelsbestand.
- Forever 21 heeft in 2015 een optie voor uitbreiding genomen die het mogelijk maakt het EDC in de toekomst verder uit te breiden. Deze optie van 15.000 m² is in 2016 gerealiseerd.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Forever 21

4. Helly Hansen, Echt

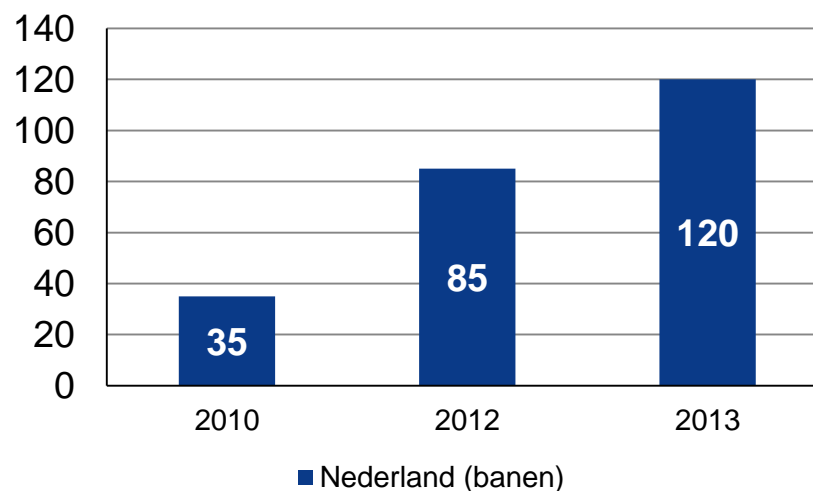
Tijdslijn investeringen

Helly Hansen in Nederland

- Helly Hansen is een Noorse high-end outdoor kleding producent. Het bedrijf heeft sinds de jaren 90 een logistieke operatie in Nederland.
- In 2012 brengt Helly Hansen ook de Scandinavische logistiek onder in Limburg. Dit zorgt voor een werkgelegenheidsimpuls.
- Door het samenbrengen van de logistieke activiteiten in Born groeit het aandeel dat van Nederland in de totale werkgelegenheid van het bedrijf, later volgen ook de value added services.
- Steeds meer activiteiten van Helly Hansen concentreren zich in Limburg.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Helly Hansen

5./15. Samsung, Breda & Tilburg

Tijdslijn investeringen

2001 ● **Logistiek.** Samsung start haar WEDC in 2001 in Tilburg op bedrijventerrein Vossenbergh. Hier worden monitors en printers verwerkt voor de Europese markt. Het WEDC heeft een oppervlakte van 28.000 m² en biedt werk aan 100 mensen.

2006 ● **Logistiek.** Samsung verplaatst haar European Customer Care Center (ECCC) en Global Parts Center (GPC) vanuit Telford (UK) naar Breda. Het DC waarin Samsung deze 'centers' huisvest heeft een oppervlakte van 30.000 m², in eerste instantie werken er 100 medewerkers.

In 2008 gaat Samsung in Tilburg de samenwerking aan met Versteijnen en DHL. Versteijnen is eigenaar van de Barge Terminal Tilburg (BTT) en zorgt voor het transport van containers die vanuit Rotterdam worden aangevoerd naar het EDC van Samsung. DHL verzorgt de logistieke operatie. Op deze manier zorgt Samsung voor een duurzame model split waarbij 50% van het transport via de binnenvaart gaat. Voor de BTT betekent de samenwerking met Samsung ook een sterke impuls.

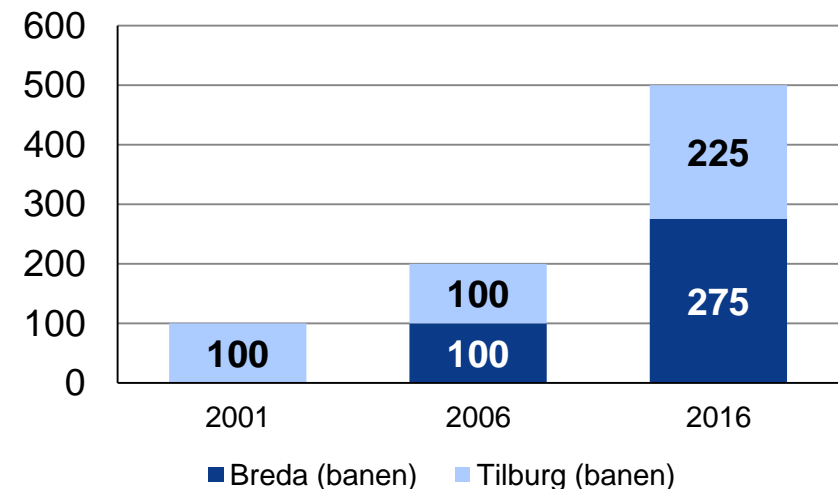
In 2013 investeert Versteijnen 12 miljoen euro in uitbreiding van de capaciteit van de BTT, dit om aan de vraag van o.a. Samsung te kunnen voldoen – de investering leidt tot 40 extra arbeidsplaatsen bij BTT.

2016 ● **Services.** Samsung kiest er voor om het Europese hoofdkwartier voor de airconditioning-tak van het bedrijf te vestigen op Schiphol. Vanuit deze locatie worden ook VAS-activiteiten verricht voor de distributie van airconditioners

Samsung in Nederland / Europa:

- Samsung is wereldwijd één van de grootste elektronica producenten. Het bedrijf heeft Aziatische roots, maar is sinds eind jaren 90 ook actief op de Europese markt.
- In 2001 opent Samsung haar eerste West Europese Distributiecentrum (WEDC) in Tilburg.
- Na het besluit van Samsung om het EDC vanuit Telford (UK) te verplaatsen naar Breda, volgen meer investeringen in Nederland, waarvan het Europese hoofdkantoor van de airconditioning-tak van het bedrijf de kers op de taart is.
- De logistieke operatie van Samsung in Nederland heeft ook aantoonbaar een positief spin-off effect op andere logistieke ketenspelers, zo leidt de operatie van Samsung tot uitbreiding van capaciteit en werkgelegenheid bij de terminal van Versteijnen.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Samsung

13./14. Hennes & Mauritz, Tiel/Tilburg

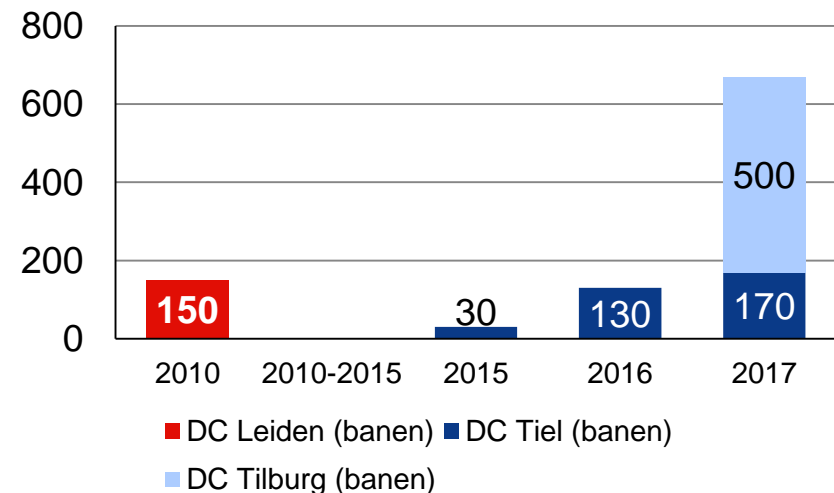
Tijdslijn investeringen

- Begin 2000** **Logistiek.** H&M opent een DC in Leiden. Tot 2010 werken hier 150 medewerkers.
- 2010** **Logistiek.** Sluiting van het DC in Leiden wegens gebrek aan omvang. Activiteiten worden overgeheveld naar Hamburg.
- 2015** **Logistiek.** H&M komt weer terug naar Nederland met een eigen DC in Tiel. Vanuit hier worden 124 winkels dagelijks beleverd. Het DC heeft een oppervlakte van 24.000m² en levert ruim 170 banen op.
- 2017** **VAL, VAS & Logistiek.** H&M kondigde eind 2016 het plan aan om een e-commerce distributiecentrum te openen op bedrijventerrein Vossenbergh West in Tilburg. Vanuit hier zullen pakketjes worden verzonden naar klanten in heel Nederland. H&M huurt de nieuwbouwhal van XPO Logistics en is bijna 25.000m² groot. Het DC in Tilburg is in tegenstelling tot het DC in Tiel een Single-user.

Hennes & Maurits in Nederland

- De populaire modeketen H&M is sinds begin 2000 met een distributiecentrum gevestigd in Nederland.
- De levering van nieuwe producten aan winkels blijft anno nu rechtstreeks vanuit Hamburg geregeld, maar de aanvulling van verkochte artikelen komt nu vanuit Tiel. Hierdoor kan sneller worden gereageerd op de vraag.
- Na het besluit van H&M om weer terug te keren naar Nederland, volgt al snel nog een investering, waarvan het E-commerce DC in Tilburg zal gaan zorgen voor velen banen (+/- 500).
- Het nieuwe magazijn bevindt zich in de buurt van logistieke kernen van zowel Bol.com als Coolblue, dit zorgt voor een strijd om magazijnpersoneel.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen H&M

16. Tesla, Tilburg

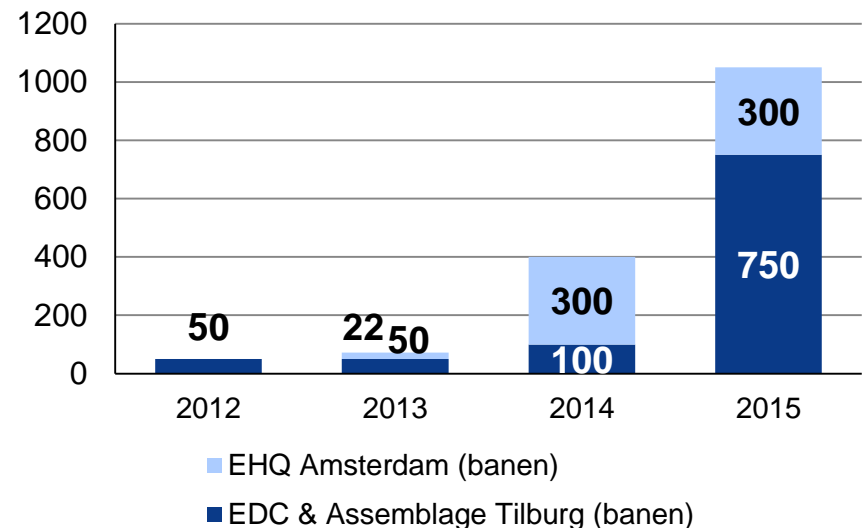
Tijdslijn investeringen

- 2013 **Logistiek & VAL.** Tesla opent een EDC & Assemblagehal in Tilburg met een oppervlakte 19.000 m²
- 2013 **Services.** Tesla besluit een EHQ te openen in het WTC in A'dam, dit levert aanvankelijk 22 banen op
- 2013 **Services.** Tesla besluit het EHQ uit te breiden en te verhuizen naar een groter pand in A'dam Zuid-Oost, ruim 300 arbeidsplaatsen
- 2015 **Logistiek & VAL.** Uitbreiding activiteiten met tweede EDC & Assemblagehal in Tilburg, oppervlakte 46.000 m². Hier vindt ook de kwaliteitscontrole (testing) van auto's bestemd voor de Europese markt plaats, er werken zo'n 750 mensen bij Tesla in Tilburg.

Tesla in Nederland / Europa:

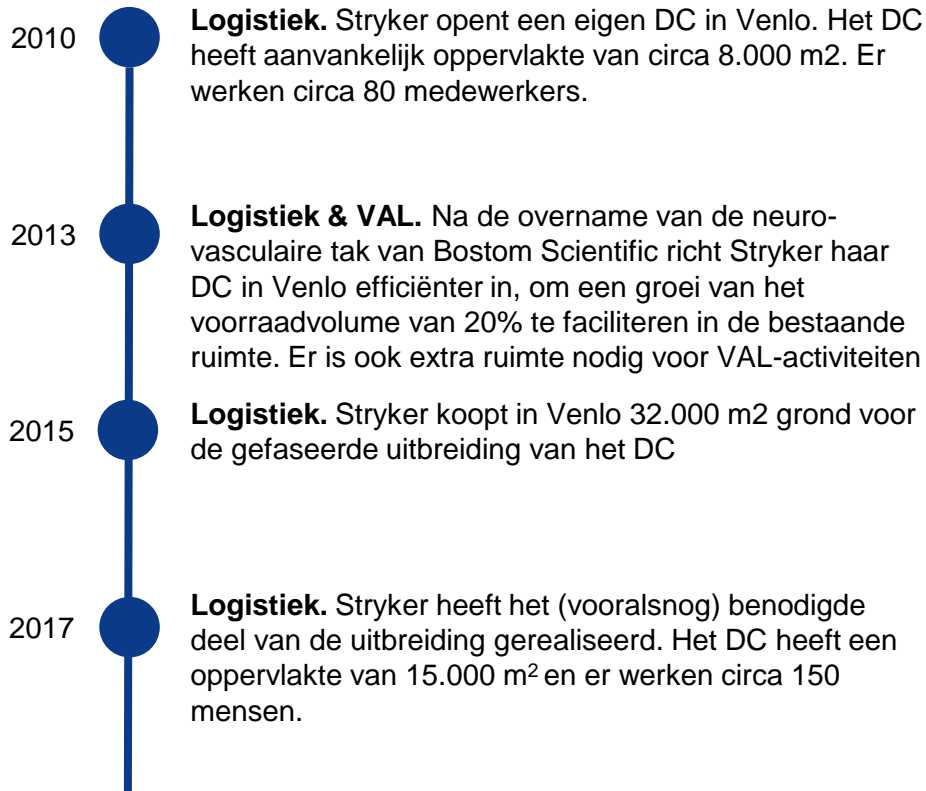
- Tesla is een technologisch vooruitstrevende Amerikaanse autofabrikant die elektrische auto's en zelfrijdende auto's ontwikkeld en produceert.
- De komst van een Europees distributiecentrum & Assemblage hal in Tilburg waren het begin van een reeks investeringen van Tesla dat Nederland is gaan zien als uitvalsbasis om de Europese markt te veroveren.
- Naast het EDC, dat in omvang aanzienlijk is gegroeid, zijn ook het Europese hoofdkantoor en een testfaciliteit in Nederland terechtgekomen.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Tesla

17. Stryker, Venlo

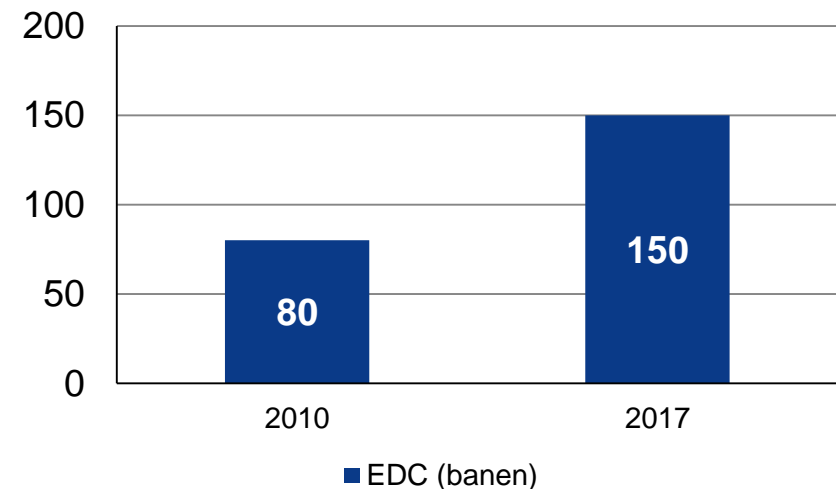
Tijdslijn investeringen

Scania in Nederland / Europa

- Stryker is een Amerikaans medisch technologiebedrijf dat orthopedische producten levert aan ziekenhuizen.
- Het DC dat Stryker opent in Venlo is bedoeld voor de bevoorrading van ziekenhuizen in België, Nederland, Duitsland en Oostenrijk. Venlo is ten opzichte van deze afzetmarkten zeer gunstig gelegen.
- Door groei van de afzet van Stryker in Europa, ontstaan vanuit zowel organische groei als door overnames, groeit de behoefte aan extra DC-ruimte en VAL-activiteiten. Het bestaande DC in Venlo wordt hiertoe eerst opnieuw ingericht en later uitgebreid.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Stryker

21. Herbalife, Venray

Tijdslijn investeringen

1998 ● **Logistiek.** Herbalife opent EMEA distributiecentrum in Venray

VAS. De vestiging van Herbalife in Venray fungeert als logistieke draaischijf voor de operaties in Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Vanuit Venray worden producten vervoerd naar lokale DC's.

1998 - 2006
Na het vestigen van logistieke activiteiten is de vervolgstap om ook de services om de logistiek heen, die met het groeien van het marktaandeel van het bedrijf in Europa, het Midden-Oosten en Afrika steeds belangrijker worden, in Venray te concentreren.

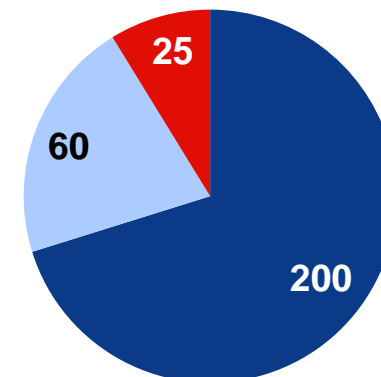
Tussen 1998 en 2006 worden steeds meer VAS-activiteiten in Venray ondergebracht, o.a.: audit & expertise op het gebied van douane- en transportzaken, voorraadmanagement en facilitaire ondersteuning.

2006 ● **Services.** Herbalife opent haar hoofdkantoor voor de Benelux in Utrecht. Hier werken momenteel 25 mensen.

Herbalife in Nederland

- Herbalife is een Amerikaanse producent van hoogwaardige voedingsmiddelen en supplementen.
- In 1998 verkiest het bedrijf Venray als logistieke hub voor de Europese markt, het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Door de jaren heen worden aan de logistieke activiteiten steeds meer VAS-activiteiten toegevoegd.
- Daarmee is Herbalife in 17 jaar tijd uitgegroeid tot een (middel)grote werkgever in Venray, die naast banen in logistiek (~200 fte) ook hoogwaardige banen in *Vallue Added Services* (~60 fte) realiseert.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Herbalife

■ Logistiek (banen) ■ VAS (banen) ■ HQ (banen)

24. Scania Logistics, Zwolle & Hasselt

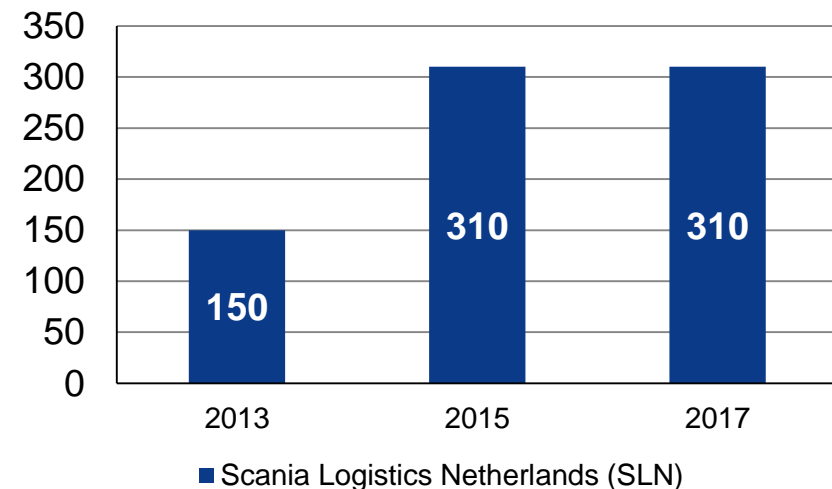
Tijdslijn investeringen

- 1965 **Assemblage.** Sinds 1965 worden door Scania in Zwolle en Meppel complete vrachtauto's geassembleerd.
- 2013 **Logistiek.** Oprichting logistieke dienstverlener Scania Logistics Netherlands (SLN) als spin-off van Scania in Zwolle. SLN moet de logistieke operatie van Scania beter stroomlijnen. Het bedrijf start met 150 medewerkers, waarvan een deel R&D-werkzaamheden verricht. Het DC dat Scania op dat moment heeft in Staphorst valt ook onder SLN.
- 2014 **Logistiek & VAL.** SLN opent een DC in Hasselt voor export van onderdelen (oppervlakte 20.000 m²), waar 200 medewerkers 'bouwpakketten' maken voor de export naar landen met hoge importheffingen.
- In 2015 is SLN uitgegroeid tot een bedrijf met 3 DC-locaties (Zwolle, Hasselt en Staphorst) en ongeveer 310 medewerkers.*
- 2017 **Logistiek, VAL & VAS.** Scania kiest er voor een deel van de logistiek, vanuit Staphorst en Hasselt terug te halen naar Zwolle. Het DC in Staphorst zal sluiten, maar de medewerkers kunnen in Zwolle aan de slag. Het nieuwe DC in Zwolle heeft een oppervlakte van 12.000 m², er zijn circa 120 arbeidsplaatsen (grotendeels opgevuld door medewerkers uit Staphorst). Scania verwacht, na deze consolidatieslag, in de toekomst in Zwolle weer te kunnen groeien.

Scania in Nederland

- Scania is een Zweedse producent van zware trucks. Het bedrijf assembleert in Zwolle en Meppel trucks voor de Europese markt.
- In 2013 wordt Scania Logistics Netherlands (SLN) opgericht als spin-off van Scania. Het bedrijf is bedoeld om de import en export van vrachtwagens en onderdelen beter te stroomlijnen.
- SLN groeit in korte tijd van 150 naar 310 medewerkers door forse investeringen in logistiek en value added logistics.
- De ontwikkeling van het aantal medewerkers van SLN is afhankelijk van de groei van de productie bij Scania in Zwolle en Meppel.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect Scania LOGISTICS

25. Valeant (Bausch+Lomb), Schiphol

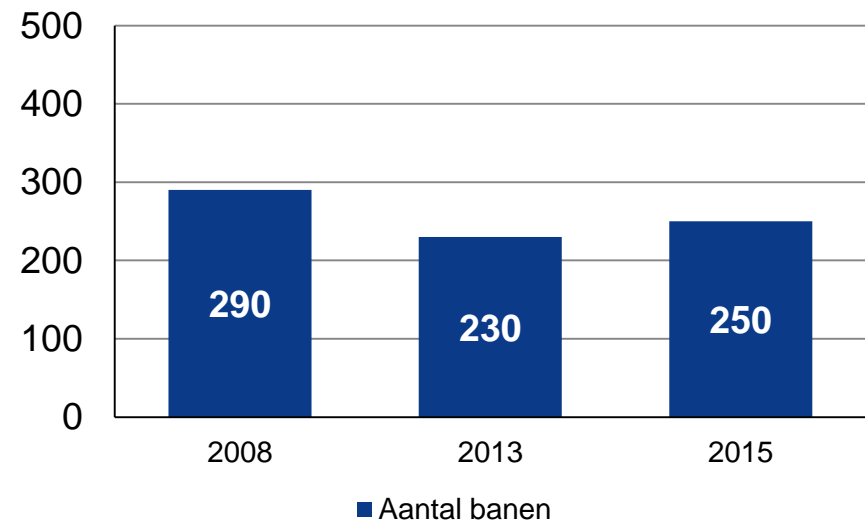

Tijdslijn investeringen

- 1996 ● **Logistiek, Assamblage & VAL.** In 1996 is het ELC van Bausch + Lomb gevestigd in Schiphol-Rijk (vloeistoffen) en deels in Hoofddorp (lenzen) en hiermee het belangrijkste logistieke centrum van de EMAE-regio. Het ELC doet de opslag, orderprikken en verzending van alle productgroepen van Bausch + Lomb. Daarnaast verzorgt het ELC verschillende assamblage en VAL activiteiten: producten bewerken, verpakken, bundelen of labelen.
- 2007 ● **Logistiek.** Bausch + Lomb heeft 6.000m² bijgehuurd voor zijn EDC.
- 2008 ● **Logistiek.** Bausch + Lomb verhoogt output in ELC door begin te maken aan implementatie van een automatisch warehouse. Aantal orders verhoogd van 12.000 naar maximaal 20.000.
- 2008 ● **Logistiek.** De vestiging in Hoofddorp integreert met de vestiging in Schiphol-Rijk.
- 2010 ● **Logistiek.** Oplevering geautomatiseerd miniload-magazijn met een oppervlakte van 20.000m²
- 2015 ● *Als gevolg van de automatisering zijn er tussen 2010 en 2015 banen verloren gegaan. Ondanks dat zijn er door groei ook weer banen bijgekomen. In 2015 zijn voor Bausch + Lomb 250 medewerkers actief in de logistiek.*
- 2016 ● *In 2016 is Bausch en Lomb overgenomen door het Canadese Valeant. Het aantal m² wordt met ingebruikname van een naastgelegen hal uitgebreid met 4,340 vierkante meter, 6600 palletlocaties en vier docks.*

Bausch + Lomb in Nederland

- Het Amerikaanse bedrijf Bausch en Lomb opgericht in 1853, is een grote speler op de markt van contactlenzen en oogverzorging.
- De locatie Schiphol-Rijk is gekozen vanwege de gunstige ligging ten opzichte van infrastructuur: vliegveld en goede verbindingswegen binnen Europa.
- In 2008 heeft het ELC geïnvesteerd in een zeer geavanceerd, geautomatiseerd "storage and retrieval" systeem om de groei van het bedrijf te ondersteunen.
- Vanuit het distributiecentrum verwerken 250 mensen dagelijks 35.000 bestellingen naar meer dan 60.000 klanten in de EMEA regio, waaronder een aantal kleinere distributiecentra verspreid over Europa.

5 Werkgelegenheid EDCs single-users

	Nieuwe vestiger (Log. Dienstverlener)	Categorie
1	Timberland (Bleckmann)	Single-user
3	Ricoh (DHL)	Single-user
7	Abbott (Tielbeke Logistics)	Single-user
8	Medtronic (CEVA Logistics)	Single-user
14	Hennes & Mauritz (XPO)	Single-user
18	Michael Kors (Bleckmann)	Single-user
19	Nutricia (DSV)	Single-user

1. Timberland (Bleckmann), Almelo

Tijdslijn investeringen

1997

Logistiek. Timberland opent een DC in Enschede met een oppervlakte van 40.000 m².

Met de groei van de verkoop van Timberland in Europa groeit ook de logistieke activiteit in het Nederlandse DC, er moeten immers meer orders verwerkt worden, het aantal werknemers verdubbeld. In 2007 werken bij Bleckmann 225 medewerkers voor Timberland.

In 2011 besluit Timberland de Europese logistiek te consolideren door lokale DC's te sluiten en te investeren in één groot EDC. De keuze valt op het XL-businesspark in Almelo.

2012

Logistiek & VAL/VAS. Timberland opent volledig geautomatiseerd EDC op XXL Business Park Almelo, 40.000 m² logistiek en 15.000 m² voor VAL-activiteiten. De logistieke operatie wordt uitbesteed aan de Nederlands/Engelse logistieke dienstverlener Bleckmann.

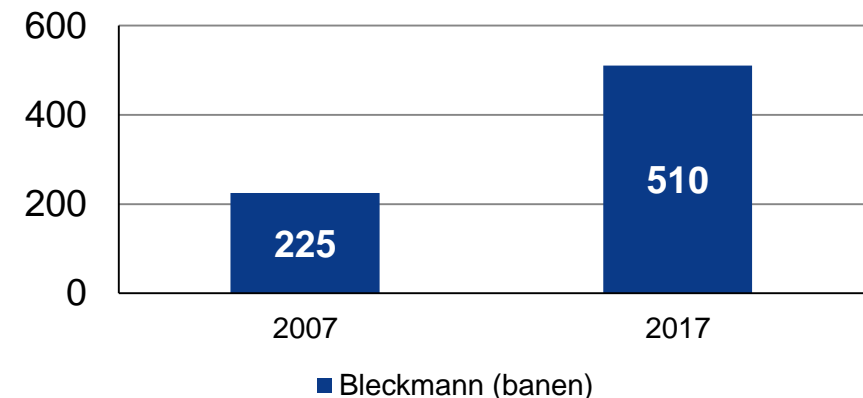
2016

Bleckmann heeft in 2017 voor de logistieke operatie van Timberland zo'n 510 medewerkers in dienst, hierbij moet wel gezegd worden dat een merendeel van deze medewerkers flexkrachten zijn.

Timberland in Nederland

- Timberland is een Amerikaanse producent van schoenen & kleding. Het bedrijf is sinds de jaren 90 actief in Europa
- De consolidatie van logistieke activiteiten in één groot EDC in Almelo en de diverse VAL & VAS activiteiten die daaraan gekoppeld zijn, betekent een belangrijke impuls voor de Nederlandse logistiek en de toeleverende sectoren eromheen
- Het feit dat Timberland al sinds 1997 in Nederland gevestigd is en sinds die tijd goede werkrelaties heeft opgebouwd met regionale transportbedrijven en de douane heeft een belangrijke rol gespeeld bij de keuze voor Almelo

*Indicatie direct werkgelegenheidseffect Timberland bij logistieke dienstverlener Bleckmann op verschillende meetpunten**

* inschatting op basis van kengetal afgeleid van type DC, activiteiten en m²-magazijnruimte, bureau expertise BCI

3. Ricoh (DHL), Schiphol & B. op Zoom

Tijdslijn investeringen

1997 **Logistiek.** Ricoh vestigt haar European Parts Centre (EPC) op Schiphol, dit wordt gefaciliteerd door logistiek dienstverlener DHL.

1997-2004
2004 **Logistiek.** Ricoh besluit haar algemene distributie uit verschillende landen, waaronder Nederland, onder te brengen in één EDC, in Bergen op Zoom.

2004 - 2014
De logistieke operatie wordt uitbesteed aan DHL. Aanvankelijk heeft DHL 100 fte nodig om de logistieke operaties uit te voeren.

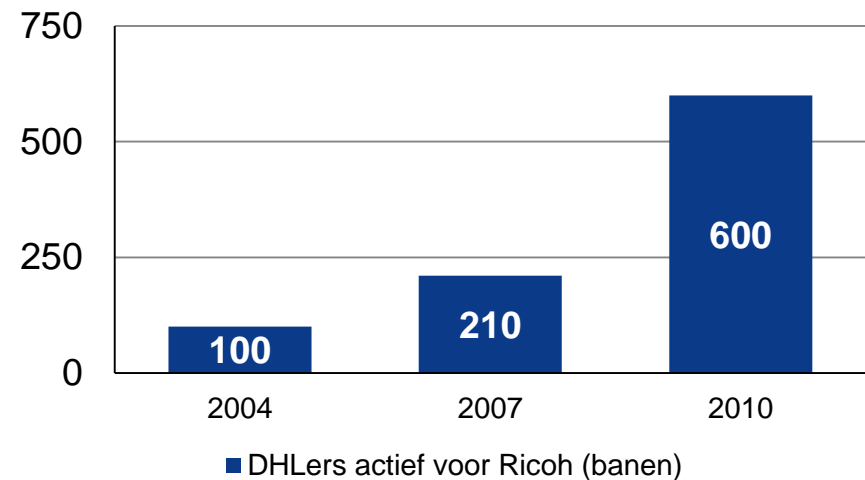
Tussen 2004 en 2014 breidt Ricoh de logistieke operatie verder uit, met VAL-activiteiten. Het EDC wordt ook de locatie voor kwaliteitscontrole, reparatie en onderhoud van de printers die Ricoh aan Europese klanten levert. In 2010 zijn 600 DHL'ers voor Ricoh actief.

2014 **VAL.** Ricoh besluit de assemblage van printers vanuit de fabrieken in Engeland en Frankrijk te verplaatsen naar het EDC in Bergen op Zoom. DHL blijft de logistieke dienstverlener van Ricoh en neemt ook de assemblage werkzaamheden over

Ricoh in Nederland

- Ricoh is een Japanse producent van printers. Het bedrijf is al langer actief in Nederland, maar kiest er in 2004 de Europese logistiek in Nederland te concentreren.
- Ricoh kiest ervoor de operatie van dit EDC uit te besteden, dit doet zij aan DHL.
- DHL begint in Bergen op Zoom eenvoudig met de opslag en het transport van de printers, na verloop van tijd worden steeds meer VAL-activiteiten aan de operatie toegevoegd. DHL gaat meer specialistische werkzaamheden voor Ricoh verrichten, zo ontwikkeld het logistieke bedrijf nieuwe competenties. Bovendien levert dit nieuwe banen op.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect Ricoh bij logistieke dienstverlener DHL

7. Abbott (Tielbeke), Heerlen

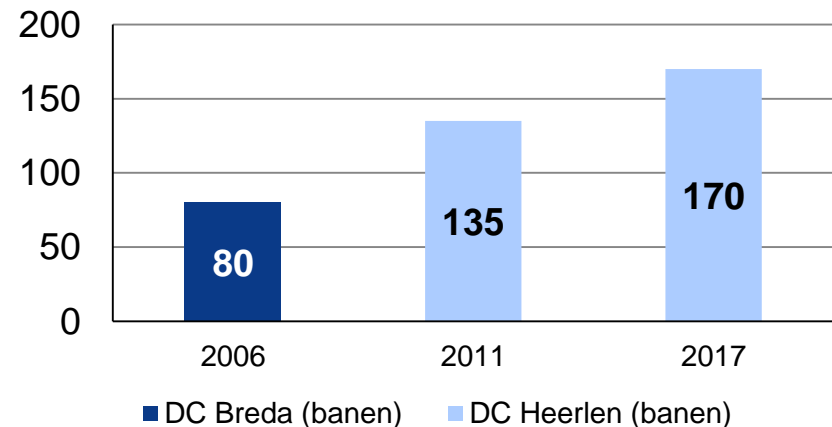
Tijdslijn investeringen

- 1952 ● **Services.** Abbott is sinds 1952 actief in Nederland. Met een saleskantoor in Hoofddorp en een fabriek in Zwolle.
- 2003 ● **Logistiek & VAS.** Abbott begint in Nederland met het opzetten van de Europese logistieke operatie.
- 2006 ● **Logistiek.** Abbott opent een DC in Breda om zo beter de klanten in Europa, Azië en Latijns Amerika te kunnen bedienen.. Er komen 80 mensen te werken.
- 2011 ● **Logistiek.** Abbott besluit te het DC in Breda te sluiten en een nieuw DC te laten bouwen in Heerlen. Het nieuwe DC heeft een oppervlakte van 5.300 m², er komen 135 werknemers te werken
- 2016 ● **Logistiek.** DC Heerlen breidt haar activiteiten uit, er komen 35 nieuwe arbeidsplaatsen bij.
- 2017 ● **VAS.** Abbott zet logistiek planningscentrum op in Zwolle.

Abbott in Nederland

- Abbott is een Amerikaanse healthcare-gigant. Het bedrijf is sinds 1952 in Nederland actief en heeft er 10 vestigingen en 2.100 medewerkers.
- In 2006 start Abbott met een eerste logistieke vestiging in Breda, bedoeld om de Europese, Aziatische en Latijns-Amerikaanse markt beter te kunnen bedienen. In 2011 wordt de logistieke operatie verschoven naar Heerlen, het DC wordt echter groter en er komen meer mensen te werken. Ook heeft Abbott op het kantoor in Zwolle een deel van de medewerkers in dienst voor de planning van de logistiek.
- Na de eerste investering is er sprake van een gestage maar stabiele groei van logistieke banen bij Abbott.

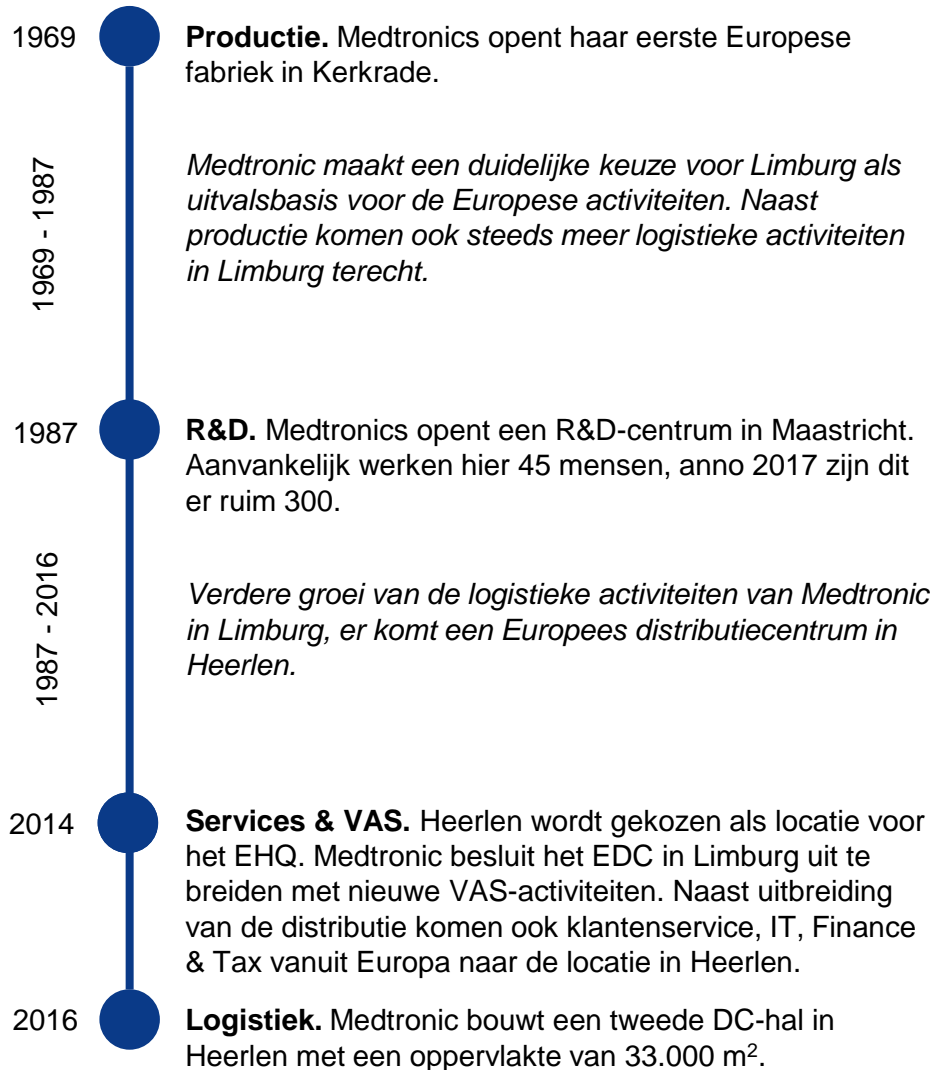
Indicatie direct werkgelegenheidseffect investeringen Abbott

8. Medtronic (CEVA Logistics), Heerlen

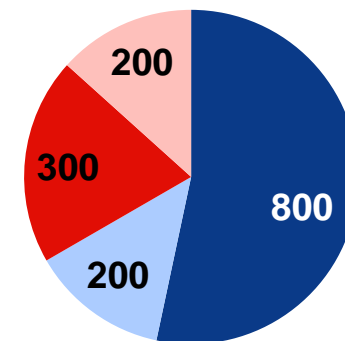
Tijdslijn investeringen

Medtronic in Nederland

- Medtronic krijgt in Nederland voet aan de grond met een eerste fabriek, niet snel daarna volgen logistieke activiteiten.
- Limburg groeit uit tot logistiek draaipunt van de Europese operatie van Medtronic, dit heeft tot gevolg dat ook aan logistiek gerelateerde services en diensten (VAL & VAS-activiteiten)
- Anno 2017 is Medtronic uitgegroeid tot een van de grootste werkgevers in Limburg met o.a. circa 1.000 arbeidsplaatsen in het EDC & EHQ in Heerlen en 300 R&D-medewerkers in het lab in Maastricht

Indicatie fte per locatie en type activiteit Medtronics, 2017

- EDC (Heerlen)
- VAS & EHQ (Heerlen)
- R&D (Maastricht)
- Sales (Eindhoven)

18. Michael Kors (Bleckmann), Venlo

Tijdslijn investeringen

Michael Kors gaat een samenwerking aan met Bleckmann (toen nog TNT Fashion) dat in eerste instantie via een multi-user oplossing de Europese logistiek van Michael Kors verzorgt.

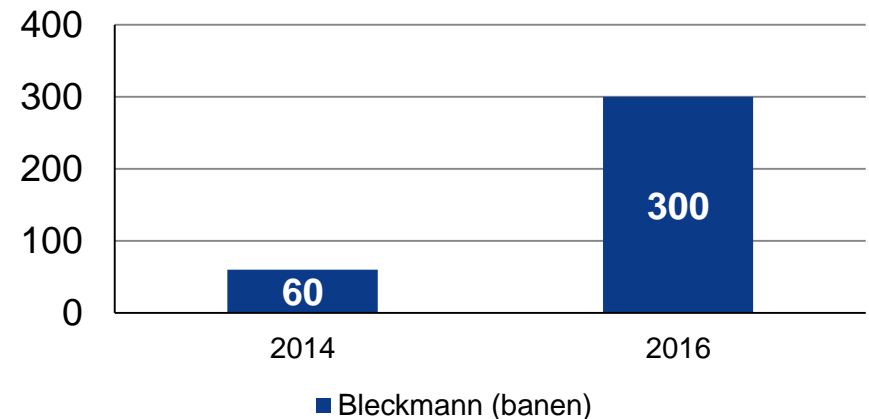
2014 **Logistiek.** Michael Kors neemt 20.000m² af in het multi-user DC van Bleckmann (voorheen TNT Fashion) in Oldenzaal.

2016 **Logistiek.** Michael Kors opent een EDC in Venlo met een oppervlakte van 92.900 m². Van hieruit bedient het modehuis de retail, whole sale voor Europa en het Midden Oosten. Ook e-commerce activiteiten worden vanuit het dc gedaan. Het EDC is naast groot ook duurzaam. Zo zal het dc worden voorzien van led verlichting en zonnepanelen. In totaal levert de komst van Michael Kors naar Venlo ongeveer 300 banen op.

Michael Kors in Nederland

- Het Amerikaanse merk Michael Kors staat vooral bekend om zijn luxe en elegante kledinglijnen.
- Michael Kors gaat een samenwerking aan met Bleckmann, waarbij het bedrijf start in een multi-user warehouse. Michael Kors kent een snelle groei van haar afzet in Europa, Bleckmann slaagt erin telkens het logistieke proces op te schalen. In enkele jaren groeit de DC-ruimte die Bleckmann voor Michael Kors in gebruik heeft van een kleine 5.000 naar ruim 20.000 m²
- In 2016 laat Michael Kors een single-user mega-DC bouwen in Venlo. Dit moet de komende jaren voorzien in de groei van met name de e-commerce sales van Michael Kors. Bleckmann blijft als LDV actief voor Michael Kors.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect Michael Kors bij logistieke dienstverlener Bleckmann

19. Nutricia (DSV), Venlo

Tijdslijn investeringen

Nutricia wil haar Europese logistiek samenbrengen op een centraal punt. Waarbij de operatie wordt uitbesteed aan een logistieke dienstverlener. De keuze valt op de Nederlandse logistieke dienstverlener DSV.

2011 **Logistiek.** DSV laat in Venlo een nieuw DC bouwen met een oppervlakte van 20.000 m². DSV zet voor de logistieke operatie van Nutricia 100 werknemers in.

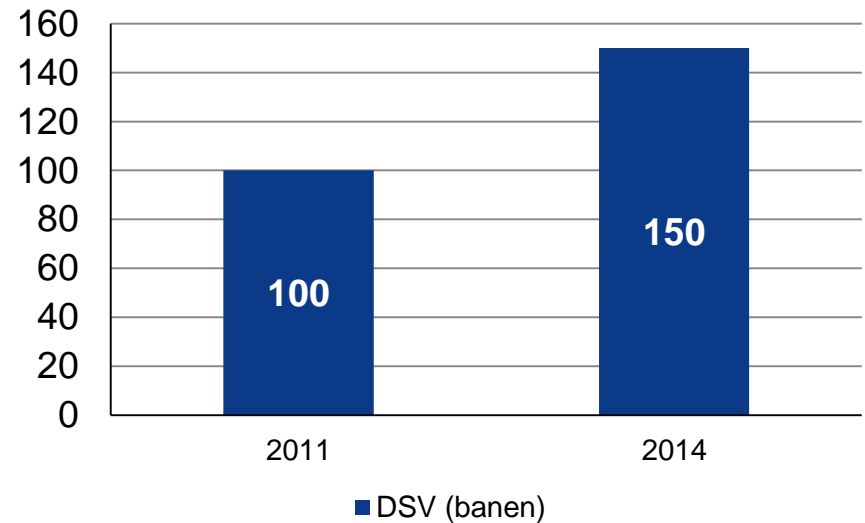
2014 **Logistiek.** DSV breidt het DC in Venlo uit naar 30.000 m². Het aantal DSVers dat werkzaam is voor de logistieke operatie van Nutricia stijgt naar 150.

2016 **Productie.** Aankondiging van de bouw van een nieuwe fabriek en laboratorium voor Danone Nutricia op het bedrijventerrein Laarakker in het Brabantse Haps. Eind 2017 moet de fabriek voor de productie van babyvoeding afgerond zijn.

Nutricia in Nederland / Europa

- Nutricia is een onderdeel van Danone, een Franse fabrikant van voedingsmiddelen met productielocaties wereldwijd verspreid.
- Het bedrijf besluit de Europese logistiek te bundelen, Nederland is daarvoor de meest geschikte locatie. Nutricia besteedt de logistieke operatie uit aan DSV.
- De volumes die DSV voor Nutricia verwerkt nemen toe, het DC wordt uitgebreid, dit leidt ertoe dat DSV meer personeel nodig heeft voor de logistieke operatie van Nutricia

Indicatie direct werkgelegenheidseffect Nutricia bij logistieke dienstverlener DSV

6 Werkgelegenheid multi-users bij logistieke dienstverlener

	Nieuwe vestiger (Log. Dienstverlener)	Categorie
6	Ssanyong (Pantos)	Multi-user
9	Fender (DSV)	Multi-user
10	Heinz (Nabuurs)	Multi-user
11	Meerdere verladers (Pantos)	Multi-user
12	Meerdere verladers (Pantos)	Multi-user
20	Shoes for Crews (Geodis)	Multi-user
22	Meerdere verladers (Hitachi TS)	Multi-user
23	Meerdere verladers (Hitachi TS)	Multi-user

6./11./12. Pantos, R'dam, S'hol, Breda

**Buck
Consultants
International**

Tijdslijn investeringen

- 2005 ● **VAS.** Pantos opent een kantoor op Schiphol voor de coördinatie van zijn aircargo operaties.
- 2005 - 2010
- Pantos gaat tussen 2005 en 2010 voor haar Aziatische klanten steeds meer goederen naar Europa transporteren. De logistieke operatie groeit.*
- 2010 ● **Logistiek & VAL.** Pantos opent haar eerste fysieke DC in Nederland. Het gaat om een klein DC voor luchtvrachten op Schiphol, oppervlakte: 1.600 m². Hier worden luchtvrachten van verschillende verladers verwerkt.
- 2012 ● **Logistiek, VAL & VAS.** Pantos opent een single-user EDC in Breda, oppervlakte: 10.000 m². Het gaat om het European Parts Center van autofabrikant Ssangyong.
- 2014 ● **Logistiek.** Pantos opent een multi-user DC op de Maasvlakte, oppervlakte: 20.000 m². Vanuit dit DC verzorgt Pantos de logistieke operatie van verschillende exporteurs.
- 2015 ● **VAL & VAS.** Pantos gaat een samenwerkingsverband aan met de Koreaanse overheid en treedt op als LDV voor Koreaanse MKB-bedrijven die nog geen positie hebben op de Europese markt.

Pantos in Europa:

- Pantos is een internationaal opererende logistieke dienstverlener uit Zuid-Korea, het bedrijf verzorgt de logistieke operatie van tal van Aziatische exporteurs.
- In Nederland biedt Pantos haar klanten verschillende logistieke oplossingen, zo beschikken zij over een DC voor luchtvrachten op Schiphol en een groot multi-user DC op de Maasvlakte. Op die manier kunnen zij verschillende klanten tegelijk bedienen.
- Door de jaren heen is Pantos in Nederland sterk gegroeid.

DC van Pantos op de Maasvlakte

9. Fender (DSV), Moerdijk

Tijdslijn investeringen

2004

Logistiek, VAL & VAS. Fender besluit de Europese logistiek uit te besteden aan DSV. Voor de logistieke operatie van Fender is in het mega-DC van DSV 12.000 m² voor Fender gereserveerd (dit is circa 10% van de totaal beschikbare magazijnruimte). De rest van het DC biedt ruimte voor de logistieke operatie van andere klanten van DSV. DSV verwerkt voor Fender dagelijks 1.000 pakketten en 200 pallets. DSV verzorgt ook VAL-activiteiten, zoals herverpakken en labelen van bestellingen.

Naast logistiek wordt het warehouse door Fender ook gebruikt als coördinatie-, kwaliteitscontrole, reparatie en klantenservicecentrum. Hiervoor heeft Fender zeven eigen mensen in dienst, die werken vanuit de kantoorruimte die DSV bij het warehouse beschikbaar heeft. Dit stelt hen in staat intensief samen te werken met het personeel van DSV dat zich op de logistieke operatie richt.

2014

Logistiek & VAL. Fender verlengt het contract met DSV, de samenwerking wordt verder uitgebouwd. DSV gaat op het gebied van logistieke services meer maatwerk leveren aan Fender.

Fender in Europa:

- Fender is een grote Amerikaanse muziekproducent.
- Fender heeft de Europese logistiek sinds 2004 uitbesteed aan DSV. De logistieke operatie van Fender is door DSV ondergebracht in het 60.000 m² grote multi-tenant warehouse van DSV in Moerdijk.
- DSV verzorgt naast logistiek ook value added services voor Fender zoals: verpakking, adviesdiensten op het gebied van douane en belasting, kwaliteitscontrole, reparatie en klantenservice. Voor de laatste drie activiteiten heeft Fender eigen mensen ondergebracht in de kantoorruimte van het warehouse van Fender.
- In 2014 is verlengt en intensiveert Fender de samenwerking met DSV.

Multi-tenant warehouse van DSV in Moerdijk

10. Heinz (Nabuurs), Overbetuwe

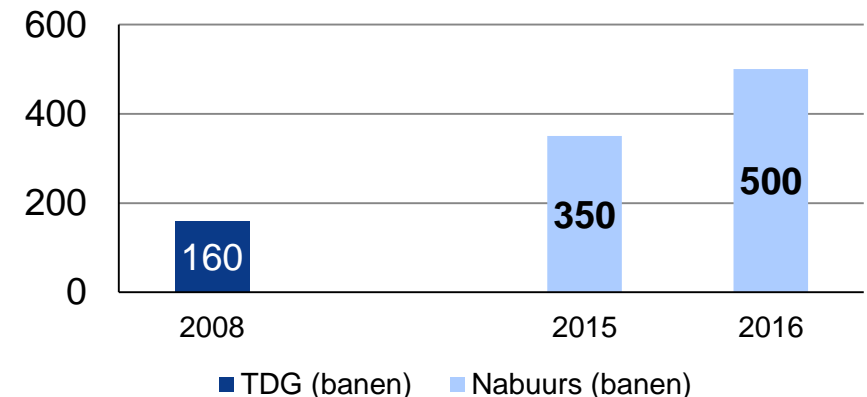
Tijdslijn investeringen

- Productie & Logistiek.** Heinz heeft meerdere fabrieken in Nederland, o.a. in Elst, Utrecht en tot 2012 ook in Nijmegen.
- De logistieke operatie van Heinz is uitbesteed aan TDG, de operatie wordt uitgevoerd vanuit het multi-tenant DC van TDG in Wijchen. TDG heeft ongeveer 20.000 m2 DC ruimte voor Heinz in gebruik.*
- 2009 **Logistiek.** Nabuurs wint de tender voor de volledige logistieke operatie van Heinz en neemt in eerste instantie een deel van het DC van TDG over.
- 2013 **R&D.** Heinz opent een R&D-vestiging in Nijmegen, hier werken 170 medewerkers aan ontwikkeling van nieuwe producten.
- 2014 **Uitbreiding logistiek.** Heinz brengt ook de warehousing van producten voor de Duitse markt onder in Nederland. Nabuurs huurt een nieuw DC van 45.000 m2 in Wijchen om de groeiende logistieke operatie van Heinz te kunnen huisvesten.
- 2016 **Uitbreiding logistiek.** Nabuurs huurt een nieuw DC van 61.000 m2 in Overbetuwe om de groeiende logistieke operatie van Heinz te kunnen huisvesten. Circa 500 medewerkers van Nabuurs zijn dagelijks actief voor Heinz

Heinz in Nederland / Europa:

- Heinz is een Amerikaanse voedingsmiddelenproducent met twee fabrieken in Nederland (Elst, Utrecht). Heinz is ook eigenaar van Nederlandse merken als De Ruijter, Venz en Honig. Het EHQ van Heinz is gevestigd in Zeist.
- Heinz heeft ervoor gekozen de Europese logistiek in de nabijheid van haar Nederlandse fabrieken te concentreren. In eerste instantie werd de logistiek uitbesteed aan TDG later is de operatie overgenomen door Nabuurs.
- Door de jaren heen is de logistieke operatie flink gegroeid, ook de activiteiten op de Duitse markt zijn in Nederland ondergebracht. Ook heeft Heinz een R&D-vestiging in Nijmegen geopend.

Indicatie direct werkgelegenheidseffect Heinz bij logistieke dienstverleners op verschillende meetpunten*

* inschatting op basis van kengetal afgeleid van type DC, activiteiten en m²-magazijnruimte

20. Shoes for Crews (Geodis), Venlo

Tijdslijn investeringen

- 2012 ● **Logistiek.** Shoes for Crews verplaatst zijn Europese distributie activiteiten, vanuit Ierland, naar het multi-user DC van Geodis in Venlo.
- 2015 ● Het bedrijf kende in 2015 een groei van 47% ten opzichte van 2012. de orders per week verdubbelden zich en de voorraad nam toe van 150.000 tot 250.000 paar schoenen in het magazijn in Venlo.
- 2016 ● **Logistiek & technologie.** De schoenenketen verlengd het contract met Geodis met drie jaar. In het kader van het nieuwe contract investeert Geodis in een nieuw systeem voor orderpicking. Het DC is inmiddels uitgebreid naar 120.000 m²

Shoes for Crews in Nederland

- Shoes for Crews (SFC) is een schoenenmerk dat oorspronkelijk bedoeld is voor werklieden. Het heeft zijn Europese distributie en opslag van het Ierse Shannon naar het dc van Geodis in Venlo verplaatst om dichterbij de Europese markt te zitten.
- Geodis verzorgt naast de distributie van schoenen op pallets naar de detailhandel ook voor het rechtstreeks brengen van bestellingen bij de consument (**VAL & VAS**).

22./23. Hitachi TS, Edam & Rotterdam

Tijdslijn investeringen

1995 **Logistiek & Services.** Hitachi vestigt zich in Waardenburg met een EDC/EHQ voor haar logistieke tak. Het EDC heeft een oppervlakte van circa 13.000 m2 en wordt door verschillende klanten gebruikt.

2005 – 2013
Tussen 1995 en 2013 breidt Hitachi haar logistieke netwerk in Nederland verder uit. Dit doet zij onder andere door te investeren in een kantoor en DC-ruimte op Schiphol en een kantoor in Rotterdam.

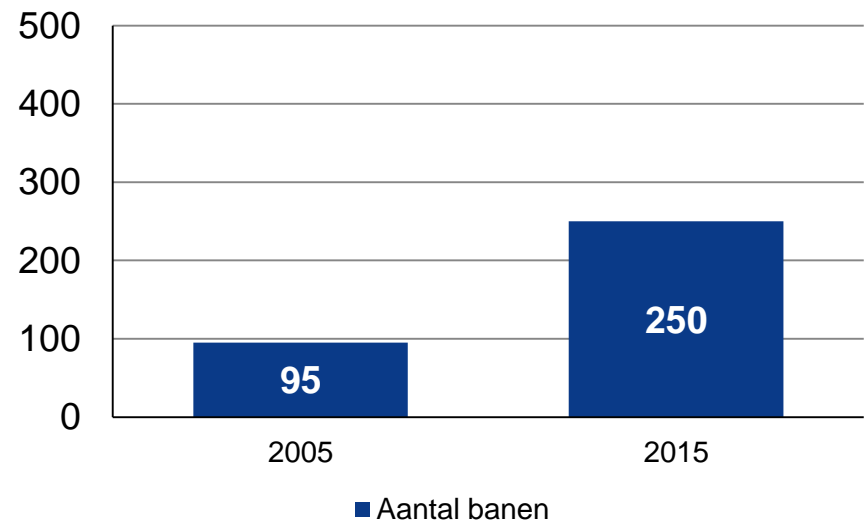
In 2005 werken bij Hitachi in Nederland 95 mensen.

2013 **Logistiek & VAL.** Oppervlakte: 30.000 m2, waarvan 6.000 m2 voor assemblage.

In 2015 is Hitachi uitgegroeid tot een van de grote logistieke dienstverleners actief in Nederland, het bedrijf staat op nummer 81 in de lijst van grootste logistieke dienstverleners en heeft in Nederland 250 mensen in dienst.

Hitachi TS in Europa:

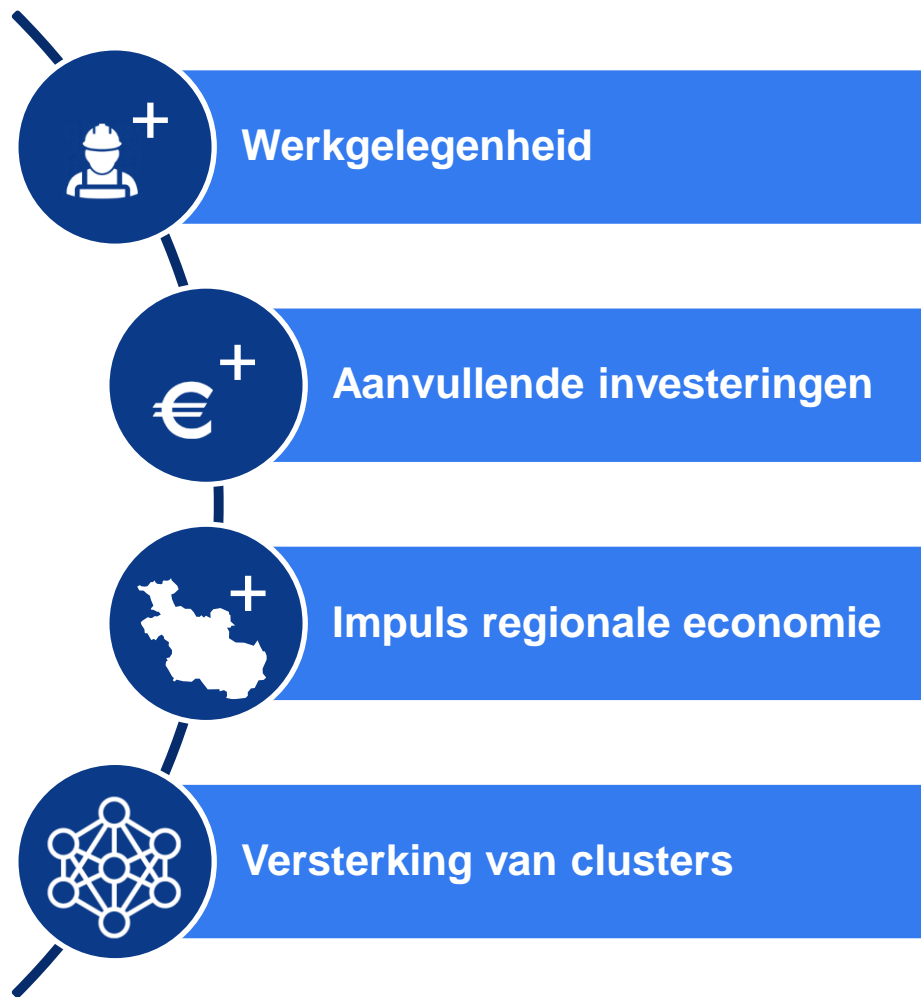
- Hitachi Transport Systems is een Japanse logistieke dienstverlener. Het bedrijf is sinds 1989 actief in Europa. Aanvankelijk alleen in Duitsland, maar daarna ook Nederland.
- Hitachi is begonnen met een 'bescheiden' multi-user DC in Waardenburg. Daarna is het bedrijf in Nederland organisch gegroeid. In 2013 leidde dit tot verhuizing naar een groter DC in Zaltbommel.
- Het Europese hoofdkantoor blijft in Waardenburg.

7 Overzicht resultaten quick scan

- BCI heeft in een quick scan 25 EDC operaties geanalyseerd op de economische spin-offs, met de focus op werkgelegenheidseffecten.
- Op komende vier slides zijn de resultaten per type vestiger samengevat.
 1. Eigen vestigers met EDC
 2. Single-User uitbestede EDC's
 3. Multi-User Uitbestede EDC's

Spin-offs buitenlandse investeringen in distributie:

(1) Eigen verladers: ontwikkelingen

Nr.	Vestiger	Start	Tussentijds	Nu
2	Forever 21	EDC van 10.000 m ² ; 25 banen	EDC van 30.000 m ² ; ~ 80 banen	EDC van 45.000 m ² ; ~ 120 banen
4	Helly Hansen	Kleine logistieke operatie; 35 banen	EDC van 13.000 m ² ; ~ 85 banen	EDC van 20.000 m ² ; > 85 banen
5/15	Samsung	EDC van 28.000 m ² ; 100 banen	2 DCs tot. 58.000 m ² ; 200 banen	2 DCs tot. 58.000 m ² ; 500 banen
13/14	H&M	Middelgrote logistieke operatie; 150 banen	Tijdelijke verplaatsing naar Hamburg	2 DCs tot. 49.000 m ² ; > 670 banen
16	Tesla	EDC & Assemblage; 19.000 m ² ; 50 banen	EDC & Assemblage; 19.000 m ² ; 100 banen; EHQ; 22 banen	EDC & Assemblage 65.000 m ² ; 750 banen; EHQ: 300 banen
17	Stryker	EDC van 8.000 m ² ; 60 banen		EDC van 15.000 m ² ; 100 banen
21	Herbalife	EDC	Stapsgewijze uitbreiding logistiek en VAL & VAS- activiteiten	EDC; 200 banen in logistiek, 60 banen in VAS-activiteiten en 25 banen op HQ
24	Scania Logsitics	Eigen LDV als spin-off productie activiteiten; 150 banen	3 DCs; 310 banen	Na consolidatie; 2 DCs; 32.000 m ² ; nog steeds ~310 banen
25	Valeant (Bausch + Lomb)	EDC met VAL & Assemblage	Stapsgewijze uitbreiding van VAL & Logistiek	EDC van 20.000 m ² ; 250 banen

(2) Single-users: ontwikkelingen

	Vestiger (LDV)	Start	Tussentijds	Nu
1	Timberland (Bleckmann)	Timberland kiest Bleckmann; Bleckmann bouwt DC van 40.000 m2 en zet 225 medewerkers in		Bleckmann laat voor Timberland een nieuw DC bouwen met ruimte voor VAL-activiteiten, Bleckmann zet ruim 500 medewerkers in
3	Ricoh (DHL)	Ricoh kiest DHL als LDV; DHL zet 100 medewerkers in voor de operatie van Ricoh	DHL neemt meer VAL-activiteiten over van Ricoh-vestigingen elders; het gaat om kwaliteitscontrole, reparatie en onderhoud	Ook assemblage activiteiten zijn overgeheveld naar de vestiging in Bergen op Zoom. In 2010 werken zo'n 600 DHL-ers voor Ricoh
7	Abbott (Tielbeke)	Start logistiek planning centrum, later volgt eerste DC met 80 banen	Klein 'hoogwaardig' DC met 135 banen	Klein 'hoogwaardig' DC met 170 banen
8	Medtronic (CEVA Logistics)	Tussen 1969-1987 begint Medtronics met het opzetten van logistieke activiteiten in Limburg	In 2014 plaatst Medtronics ook het Europees hoofdkwartier naar in Limburg. Het bedrijf gaat met CEVA logistics in zee op het gebied van logistiek	Medtronics breidt logistiek verder uit, CEVA Logistics laat hiertoe een tweede hal bouwen naast de bestaande hal, er werken zo'n 800 mensen van CEVA voor Medtronics
18	Michael Kors (Bleckmann)	Michael Kors begint klein, als multi-user bij Bleckmann dat voor Micheal Kors circa 50 man in dienst heeft	De logistieke operatie groeit, Michael Kors neemt nieuwe DC-ruimte af	Bleckmann heeft voor Michael Kors in Venlo een mega-DC laten bouwen van 100.000 m2 waar minimaal 300 mensen gaan werken
19	Nutricia (DSV)	Nutricia kiest DSV als LDV; DSV bouwt een DC van 20.000 m2 en zet 100 medewerkers in		DSV breidt DC uit naar 30.000 m2 het aantal DSVers dat werkzaam is voor Nutricia stijgt naar circa 150

(3) Multi-users: ontwikkelingen

Nr.	Vestiger (LDV)	Start	Tussentijds	Nu
6/11/ 12	Meerdere gebruikers (Pantos)	Eerste investering in DC voor luchtvracht op Schiphol (5.000 m2)	Daarna volgen meerdere investeringen in logistiek vastgoed	Pantos is nu één van de grotere buitenlandse LDVs met 4 DCs in NL
9	Fender (DSV)	Kleine logistieke operatie in een multi-user DC van DSV	Door de jaren heen neemt de DC-ruimte die Fender afneemt toe, DSV mag steeds meer VAL-activiteiten voor Fender doen.	Fender en DSV hebben een goede relatie met elkaar opgebouwd, de samenwerking wordt verlengt en de komende jaren verder uitgebreid
10	Heinz (Nabuurs)	Heinz heeft al fabrieken in NL en investeert ook in de logistieke operatie; Heinz kiest voor TDG; TDG heeft 20.000 m2 voor Heinz in gebruik	Nabuurs neemt de logistiek van TDG over en bouwt een nieuw DC van 45.000 m2 waar iets meer dan 300 medewerkers voor Heinz actief zijn. Heinz investeert zelf in een R&D vestiging in Nijmegen, wat 170 banen oplevert	Nabuurs heeft nu een DC van 61.000 m2 voor de operatie van Heinz. Hier werken circa 500 medewerkers van Nabuurs
20	Shoes for Crews (Geodis)	Soes for Crews verhuist in 2012 naar NL	Groei van 150.000 naar 250.000 order/jaar tussen 0212-2015	Verlenging contract tot 2019, verdere facilitatie groei Europese distributie
22/23	Meerdere gebruikers (Hitachi)	EDC van 13.000 m2; 95 banen	EDC van 30.000 m2; 250 banen	Hitachi is nr. 81 op de lijst van grootste LDVs

Conclusies quick scan spin-off effecten

Categorie	Werkgelegenheid	Aanvullende investeringen	Impuls regionale economie	Versterking van clusters
Opmerking: Deze conclusies zijn op basis van een quick scan studie met een beperkt aantal bedrijven. De resultaten zijn hiermee een indicatie van de mogelijkheden, de steekproef moet worden vergroot om meer definitieve conclusies te kunnen trekken.				
Eigen verladers	Ca. 25-150 banen bij eerste investering Groei naar ca. 120-670 banen daarna	3 op de 4 bedrijven investeerde aanvullend. in VAL & VAS activiteiten Bijna de helft van de bedrijven investeerde in Services & R&D	Groot: Bouw/inrichting van nieuwe DC's, outsourcing an subonderdelen & diensten aan lokale partijen (nieuwbouw, inrichting, onderhoud, uitzendbureaus etc.), maar ook groei elders in de logistieke keten (bijv. bij terminals/vervoerders)	Clustervorming van nieuwe vestigers: er zijn Zwaan-kleef-aan effecten in logistieke clusters in vooral de mainports, Noord-Brabant en Limburg
Single users	Ca. 50-225 banen bij eerste investering Groei naar ca. 150-800 banen daarna	Iets meer dan de helft van de bedrijven investeerde aanvullend in VAL & VAS activiteiten Iets meer dan de helft van de bedrijven investeerde in Services & R&D	Groot/Middel: Vooral een impuls voor de LDV. Bouw/inrichting van nieuw DC biedt verder outsourcingkansen. Indirect profiteren bedrijven die aan LDV leveren mee.	Maatwerkoplossingen voor specifieke (grote) klanten leidt tot specialisatie in clusters per hot sport regio, o.a. in niches als hi-tech en pharma
Multi users	Groei banen beperkt , en afhankelijk van groei bij specifieke klanten	3 op de 4 bedrijven investeerde aanvullend. in VAL & VAS activiteiten Een klein deel van de bedrijven investeerde in Services & R&D	Middel: Impuls soms aanwezig, niet direct merkbaar. Vaak vindt eerst afhandeling in bestaand DC plaats, maar bij groei wordt er overgeschakeld naar nieuw DC. Inhuur extra personeel. Geeft impact op lange termijn	Clustervorming vooral in warehouse, in eerste instantie beperkt buiten warehouse. Wel kansen op groei activiteiten, en keuze verladers voor regio op langere termijn

Samenvatting conclusies quick scan

- De spin-off effecten in werkgelegenheid zijn bij de quick scan aanwezig, vaak een verdubbeling in werkgelegenheid over 5-15 jaar.
- De spin-off effecten bij uitbesteding van logistiek lijken minder groot, maar de quick scan laat zien dat deze logistieke operaties door de tijd heen ook sterk groeien. Enkele voorbeelden:
 - Michael Kors begon als multi-user en groeide uit tot single-user met een DC van bijna 100.000 m² waar 300 man werkt
 - Fender bouwde haar contract met DSV steeds verder uit. waarbij DSV steeds meer hoogwaardige toegevoegde waarde activiteiten ging uitvoeren

Spin-offs buitenlandse investeringen in distributie:

